

Skatta- og avgjaldsmál avgerðir

Mál nr.: 11/00228	Lóg: Skattalógin § 31	Avgerð tikin: 23.02.2012
----------------------	--------------------------	-----------------------------

Sýtt frádrátt fyri hall í skattauppperðini. Seyðahald ikki vinnuligt virksemt.

Samandráttur:

TAKS hevur sýtt borgaranum at frádraga hall viðvíkjandi seyðahaldi, tí seyðahaldið ikki er mett at vera vinnuligt í skattahøpi. Avgerðin er tikin fyri árinum 2006-2008. Hendan avgerðin er broytt av Kommunalu Skattakærnevndini. Avgerðin hjá Kommunalu Skattakærnevndini er síðan kærð til Skatta- og avgjaldskærnevndina, sum hevur tikið avgerð um, at virksemt borgarans ikki er vinnuligt í skattahøpi. Avgerðin er grundað á, at virksemt hevur givið stórt hall, síðani mjólkaframleiðslan varð niðurløgd. Hóast hetta hallið er minkað hvørt árið, inntil borgarin gavst við seyðahaldinum ultimo 2011, er onki, sum bendir á, at hetta seyðahaldið nakrantíð fór at verða rentabult.

Avgerð

TAKS hevur tikið avgerð um, at seyðahald borgarans ikki er vinnuligt í skattahøpi. Avgerðin er tikin fyri árinum 2006-2008.

Hendan avgerð er kærð til Kommunalu Skattakærnevndina. Kært er um, at TAKS ikki metir seyðahald borgarans vera vinnuligt og um, at avgerðin verður tikin við virknaði aftur í tíð. Nevndin hevur tikið avgerð við skrivi dagfest 23. september 2010. Avgerðin er tikin, uttan at TAKS hevur havt kærana til ummælis. TAKS ummælir síðani málið, og Kommunala Skattakærnevndin tekur aftur avgerð í málinum tann 27. juli 2011. Nevndin hevur givið borgaranum viðhald í kæruni.

TAKS hevur kært avgerðina hjá Kommunalu Skattakærnevndini.

Avgerðin hjá TAKS

TAKS hevur tikið avgerð um, at seyðahald borgarans ikki er vinnuligt í skattahøpi. Avgerðin er tikin fyri árinum 2006-2008.

TAKS hevur grundgivið soleiðis:

TAKS hevur hugt nærri at roknskapi borgarans fyri nevndu skattaárinum og er komið fram til, at landbúnaðarvirksemt nevndu ár hevur givið hall. Orsøkin til hallið sær út til at vera lág sòla í mun til útreiðslurnar.

Síðani framgongur sòlan, útreiðslurnar og endaliga úrslitið fyri nevndu ár sambært roknskapi/sjálvuppgávu kærarans.

Her sæst, at sòlan av seyði hesi 3 árinum liggur millum kr. 27.680 og kr. 35.232, og at restin av uppgivnu sòluni er eginnytsla av seyði, útleigan av bø og beiti v.m.

Útreiðslurnar hesi árinum eru millum kr. 176.391 og kr. 224.684, tvs. 3-4 ferðir fleiri enn uppgivna sòlan.

Orsøkin til hallið hesi árinum sær út til at vera, at borgarin í 2004 niðurlegði mjólkaframleiðsluna á garðinum og seldi mjólkakvotuna (fyri kr. 896.200). Tvs at inntøkukeldan varð seld, og eftir hetta hevur raksturur einans verið í minni mun av seyðahaldi og útleigan av bø og beiti v.m.

Tað sæst eisini, at borgarin eftir hetta er farin "út at sigla" og hevur eina góða og javna sjóinntøku (uttanlanda).

TAKS hevur eisini mett um, um landbúnaðarvirksemið kærarans er vinnuligt ella ikki í skattahøpi.

Tað er onki fast mark millum vinnuligt og ikki-vinnuligt virksemi, og tí er neyðugt at viðgera tílík mál í hvørjum einstøkum føri. Hetta verður m.a. mett út frá, um talan er um:

- At fáa peningaligan vinning burturúr
- Regluligt vinnuligt virksemi
- Hall orsakað av byrjunartrupulleikum
- Annað endamál við virkinum o.l.

Sjónarmiðið um rentabilitet kann eisini geva góða ábending um, um talan er um vinnuligt virksemi ella ei.

Út frá omanfyri nevndu viðurskiftum er sjálvstøðuga virksemið borgarans fyri árinum 2006, 2007 og 2008 ikki mett at vera vinnuligt í skattligum høpi.

Inntøkan, avlopið og virksemið annars avspegla ikki vinnuligt virksemi, har høvuðsendamálið er at fáa peningaligan vinning burturúr.

Borgarin selur mjólkakvotuna og niðurleggur mjólkaframleiðsluna í 2004. Eftir hetta hevur kærarin javna inntøku sum sjómaður, og landbúnaðarvirksemið fevnir nú einans um nakað av seyðahaldi og útleigan av bø og beiti.

TAKS metir tí ikki virksemið at vera vinnuligt í skattligum høpi, og kann hall av egnum virki tí ikki dragast frá í skattskyldugu inntøkuni ella fyrast fram til onnur ár.

Fyrri avgerðin hjá Kommunalu Skattakærunevndini

Í avgerðini hjá Kommunalu Skattakærunevndini frá 23. september 2010 hevur nevndin givið borgaranum viðhald í kærur hansara.

Nevndin hevur í hesum sambandi serliga lagt dent á, at seyðahald borgarans er hildið fram á sama hátt sum frammanundan, hann gavst við at hava mjólkineyt á garðinum.

Sambært teimum upplýsingum, sum Kommunala Skattakærunevndin hevur, hevur virksemið borgarans eisini verið rikið á ein slíkan hátt, at Kommunala Skattakærunevndin ikki ivast í, at virksemið má metast at vera vinnuligt heldur enn frítíðarvirksemi/"hobbyvirksemi".

Í hesum sambandi hevur nevndin m.a. lagt dent á, at tað illa ber til at koma til aðra niðurstøðu enn, at seyðahald við 150 seyðum má metast at vera vinnuligt heldur enn metast sum frítíðarvirksemi.

Í hesum sambandi hevur nevndin lagt dent á, at vanliga verður hildið, at seyðahald í Føroyum, sum kann metast sum frítíðarvirksemi, vanliga liggur um í mesta lagi 10-12 áseyðir.

Seyðabrukið, sum tað hjá borgaranum, sum er so umfevnanði, at tað eftir umstøðunum á garðinum ikki fær verið størri, og sum harafturat verður rikið á professionellan hátt, má tí eftir meting nevdarinnar greitt metast at vera vinnuligt.

Um seyðahald borgarans ikki varð mett vinnuligt í skattligum høpi, vóru neyvan nógv brúk av hesum slagi í landinum, sum kundu verið mett at vera vinnulig, og eisini hetta talar fyri at meta seyðahald kærarans at vera vinnuligt í skattligum høpi.

Nevndin leggur í hesum sambandi eisini dent á, at um skattliga viðgerðin av virksemi borgarans nú skal broytast, soleiðis at hetta ikki verður mett at vera vinnuligt, vil hetta uttan iva hava stórar fylgir, eisini fyri aðrar seyðabøndur, og hetta eigur eisini at vera tikið við í metingina.

Samanumtikið broytir Kommunala Skattakærunevndin tí avgerðina hjá TAKS.

TAKS

Í ummælinum frá TAKS til Kommunalu Skattakærunevndina verður m.a. ført fram, at TAKS í málsviðgerðini hevur biðið borgaran um at upplýsa talið av áseyði, skornum seyði og talið av seldum seyði, men uttan úrslit. Heldur ikki er greitt, hvussu komið er fram til uppgivnu eginnýtsluna av seyði, kr. 10.000.

Men út frá avgerðini hjá Kommunalu Skattakærunevndini er talan um eitt seyðahald við 150 áseyðum.

TAKS hevur ikki fleiri upplýsingar í samband við omanfyri standandi, men sambært uppgivnu søluna og innsendum skjølum eru einans 37 seyðir seldir í 2006 og 38 seyðir í 2007. Í krónum er sølan kr. 27.696 og kr. 35.232.

Vanligt er at rokna við einum árligum skurði av seyði, ið liggur um sama støði sum áseyðatalið. Hetta merkir, at roknast kann við, at veruliga framleiðslan/sølan er umleið 150 skornir seyðir árliga.

Uppgivna sølan er tó einans umleið ¼ av hesum tali (37 og 38 stk.) umframt uppgivnu eginnýtsluna á kr. 10.000.

Út frá omanfyri standandi metir TAKS, at veruliga framleiðslan/sølan av seyði er væl hægri enn uppgivna framleiðslan/sølan saman við uppgivnu eginnýtsluni.

Hetta merkir, at veruliga skattliga úrslitið av landbúnaðarvirkseminum helst er heilt nakað annað enn tað, innlatni roknskapurin og sjálvuppgávan siga.

Viðvíkjandi viðmerkingunum hjá Kommunalu Skattakærunevndini í samband við metan av vinnuligheitini, og har Kommunala Skattakærunevndin sigur, at seyðahald í Føroyum vanliga verður hildið at vera fríðtíðarvirksemi, um tað í mesta lagi liggur um 10-12 seyðir, so er hetta ikki galdandi longur, sambært broyting av rundskrivi nr. 3 frá 30. juni 2003 frá Toll- og Skattaráð Føroya.

Toll- og Skattaráð Føroya hevur við omanfyri nevnda rundskrivi gjørt av, at tær serligu reglurnar, sum vóru galdandi fyri, nær seyðahald varð mett at vera vinnuligt, skuldu setast úr gildi (rundskriv nr. 16 frá 8. apríl 1989 viðvíkjandi skatting av seyði). Eftir hesum reglum var talan um vinnuligt virksemi, um søla fór fram av 17 seyðum ella meira.

Ístaðin er nú galdandi, at ítøkilig meting skal gerast í hvørjum einstøkum føri, hvørt talan er um vinnuligt virksemi ella sokallað ítrív. Atlitini, sum skulu takast í hesari meting, eru tey, ið

rættarpraksis hefur fyriset, og sum fyri ein part eru endurgivin í vegleiðingarskrivi Líkningarráðsins frá 1996, s. 120.

Eftir broytingina er galdandi, at seyðahald verður viðgjørt eins og aðrar vinnur, tá ið mett verður, um talan er um vinnuligt virksemla ella ikki í skattligum høpi.

Fremsta eyðkenni við vinnuligum virksemla er, at talan er um stöðugan rakstur, sum verður ríkin við peningaligum vinningi fyri eyga.

TAKS er framvegis av tí áskoðan, at høvuðsendamálið hjá borgaranum ikki er vinna, har høvuðsendamálið er peningaligur vinningur fyri eyga.

Á skjali nr. 1 framganga inntøkurnar og útreiðslurnar fyri árinu 2006 – 2009, sambært innsendum mvg- og roknskapum. Av inntøkum og útreiðslum fyri árinu 2006 – 2009, sæst, at sølan hefur verið rættiliga jøvn hesi árinu. Samlaða sølan hefur verið millum kr. 55.600 og kr. 69.432 íroknað uppgivnu eginnýtsluna á kr. 10.000 pr. ár. Sambært innlatnum mvg-uppgerðum lækkar sølan nakað í 2009 í mun til árið fyri.

Viðvíkjandi útreiðslupartinum so sæst, at hesar eisini eru rættiliga javnar, uttan í 2006, tá ið avdráttur til Jarðargrunnin er hægri enn hini árinu.

Um hugt verður at úrslitinum seinastu árinu sæst, at úrslitið áðrenn rentir, avdráttir og avskrivningar hefur verið negativt millum kr. 41.610 og kr. 66.424.

Úrslitið eftir rentir, avdráttir og avskrivningar hefur eisini verið negativt, millum kr. 106.959 í 2008 og kr. 169.084 í 2006.

Høvuðsorsøkin til, at hallið í 2006 er størri enn hallið hini árinu, er, at avdráttur til Jarðargrunnin, sum omanfyri nevnt, er hægri í 2006 enn hini árinu. Um hesin eykaavdráttur ikki var, hevði úrslitið nærum verið javnt øll árinu.

Um hædd verður tikin fyri hesum, er nærum eingin bati at hóma í úrslitinum fyri árinu 2006-2008 í samband við landbúnaðin.

Samanumtikið kann sigast, at grundleggjandi raksturinn er rættiliga javnur tey seinnu árinu, og at uppgivna sølan er lág í mun til útreiðslurnar.

Landbúnaðarvirksemla sær út til at hava givið yvirskot, tá mjólkaframleiðslan var á garðinum, men eftir at hendan framleiðslan helt uppát, og mjólkakvotan varð seld, hefur raksturinn einamest fevnt um seyðahald, sum hefur givið hall øll árinu.

Eftir at mjólkaframleiðslan varð niðurløgd og mjólkakvotan seld, hefur kærarin havt annað fulltíðarstarv á sjónum.

TAKS metir ikki, at útlit eru fyri, at landbúnaðarvirksemla innan ávísa tíð fer at geva yvirskot, og endamálið við virksemlanum tykist ikki at vera vinna við yvirskoti fyri eyga, men heldur er talan um ítriv/hjávinnu.

Í hesum sambandi vil TAKS eisini vísa til avgerðir hjá Skatta- og avgjaldskærunevndini, har líknandi mál eru viðgjørð, og har Skatta- og avgjaldskærunevndin er komin fram til, at talan ikki er um vinnuligt virksemla. Avgerðirnar eru mál nr. 04-03-31-24 og 04-03-32-12, 03-03-31-12 og 04-02-23-13.

Seinna avgerðin hjá Kommunalu Skattakærunevndini

Nevndin heldur fast við avgerðina frá 23. september 2010.

Nevndin førir aftur fram, at hon m.a. hevur lagt dent á støddina á seyðahaldinum. Ført verður nú fram, at seyðahaldið eftir umstøðunum á garðinum ikki fær verið størri.

Dentur verður eisini lagdur á týdningin, sum hetta málið hevur fyri onnur mál, tvs. at ein umflokking av virkseminum hjá kæraranum til ikki at vera vinnuligt hevði havt stórar fylgjur fyri nógvar persónar við seyðahaldi.

Undir øllum umstøðum heldur nevndin tað vera ov harðligt inntriv at umflokka virksemin hansara aftur í tíð. Nevndin metir, at um niðurstøðan skuldi verið, at virksemin hjá kæraranum ikki var vinnuligt, átti hetta bert at verið galdandi fyri komandi skattaár.

Nevndin metir ikki, at stórir ivi kann vera um, at høvuðsendamálið við seyðahaldi borgarans, í hvussu er uppá sikt, hevur verið at fáa peningaligan vinning burturúr.

Nevndin er greið yvir, at eitt ávíst undirskot hevur verið í virkseminum seinnu árinum, men nevndin hevur í hesum sambandi lagt dent á, at tað í skattligum høpi ikki er avgerandi, um avlop er av einum virksemin beinanvegin.

Hallið, sum hevur verið í sambandi við seyðahaldið hjá borgaranum hesi árinum, kann eftir metingini hjá nevndini metast sum byrjunartrupulleikar í sambandi við eina tillaging av virkseminum, eftir at hildið varð uppat við neytahaldinum á garðinum.

Tað er heldur ongin ivi um, at borgarin lýkur allar fakligar fortreytir fyri at reka vinnu av tí slagi, sum hetta málið snýr seg um. Nevndin metir tað ikki hava týdning, at borgarin eisini hevur inntøku sum lønmóttakari, tá tað kann staðfestast, at rakstrarhátturin í landbrúki hansara er vanligur fyri virksemin av slíkum slagi, og eisini eftir metingini hjá nevndini livir upp til tað vinnuliga støðið, sum er galdandi fyri slíka vinnu.

Eftir eini heildarmeting metir nevndin, at borgarin eigur at fáa viðhald í kærú síni.

Kæran hjá TAKS

TAKS er framvegis av tí áskoðan, at høvuðsendamálið hjá borgaranum ikki er vinna, har endamálið er peningaligur vinningur.

Hetta merkir, at TAKS metir, at seyðahaldið skattliga eigur at verða mettt sum hjávinna/hobby og verða viðgjørt samsvarandi hesum.

Tað sær út til, at avgerðin hjá Kommunalu Skattakærunevndini er tikin út frá, at rundskriv nr. 16 frá 8/4 1989 viðvíkjandi skatting av seyði enn er galdandi, hetta hóast TAKS í ummælinum til nevndina hevur víst á, at rundskrivið varð sett úr gildi sambært rundskrivi nr. 3 frá 30. juni 2003 frá Toll- og Skattaráð Føroya.

TAKS metir tí ikki, at Kommunala Skattakærunevndin hevur viðgjørt málið á røttum grundarlagi.

Tí eftir at omanfyri nevnda rundskriv varð sett úr gildi, skal seyðahald viðgerast eins og aðrar vinnur, tá ið mettt verður um, um talan er um vinnuligt virksemin ella ikki í skattligum høpi.

Atlitini, sum skulu takast í hesi meting, eru tey, ið rættarpraksis hevur fyrissett, og sum fyri ein part eru endurgivin í vegleiðingarskrivi Líkningarráðsins frá 1996, s. 120.

Fremsta eyðkenni við vinnuligum virksemi er, at talan er um støðugan rakstur, sum verður rikin við peningaligum vinningi fyri eyga.

Sum omanfyri nevnt er TAKS framvegis av tí áskoðan, at talan ikki er um vinnuligt virksemi í skattligum høpi. Víst verður í hesum sambandi til kærummælið hjá TAKS dagfest 30. desember 2010 til Kommunalu Skattakærunevndina og málið annars.

Mælt verður tí Skatta- og avgjaldskærunevndini til at meta virksemið til ikki at vera vinnuligt í skattligum høpi.

Í øðrum lagi verður mælt til, at málið verður heimvíst til nýggja viðgerð soleiðis, at broytingar/rættingar kunnu verða gjørdar í roknskapunum soleiðis, at skattliga úrslitið í roknskapunum, kært verður um, kann verða rættað.

Rættingarnar, sum TAKS í hesum sambandi metir eiga at verða gjørdar, eru:

- Sølvan/framleiðslan er óivað nakað hægri enn uppgivna sølan og eigur tí at verða hækkað. Upplýst er í sambandi við kærana, at seyðahaldið er 150 áseyðir. Tá vanligt er at rokna við einari sølu, ið er ájavnt við áseyðatalið, átti uppgivna sølan at ligið um 150 seyðir árliga, men í hesum føri er uppgivna sølan í roknskapunum fyri árinum 2006-2008 einans uml. ¼ av áseyðatalinum (37 seyðir í 2006 og 38 seyðir í 2007).
- Eginnýtslan av seyði – skattgjaldarin er enn ikki komin við upplýsingum um, hvussu komið er fram til uppgivnu eginnýtsluna á kr. 10.000. Sambært § 26 í skattalógini eigur eginnýtslan at verða gjørd upp soleiðis, at frádráttur einans fæst fyri útreiðslunum, ið knýta seg at seldu seyðunum – tvs. at frádráttur fæst ikki fyri útreiðslunum, sum knýta seg at seyðunum, ið eru farnir til egna nýtslu.

TAKS er harumframt av tí fatan, at ein partur av frádrignu útreiðslunum til Búnaðargrunnin v.m. eru útreiðslur, sum knýta seg at mjólkaframleiðsluni, sum er hildin uppat.

Hesar útreiðslurnar knýta seg ikki at verandi inntøku, men at ognunum (fjós, mjólkakvota v.m.) og láninum í samband við uppatgivnu mjólkaframleiðsluna.

TAKS metir tí ikki, at hetta eru rakstrarútreiðslur sambært skattalógini § 31, stk. 1, og at frádráttur tí ikki kann fáast fyri hesar útreiðslur.

Umboðið hjá borgaranum

Umboðið førir m.a. fram, at hann er samdur við niðurstøðuna hjá Kommunalu Skattakærunevndini um, at seyðahaldið hjá klienti hansara hevur hildið fram á sama hátt sum frammanundan, hann gavst við at hava mjólkineyt á garði sínum, og at virksemið hansara hevur verið rikið á ein slíkan hátt, at nevndin ikki ivast í, at virksemið má metast at vera vinnuligt heldur enn frítíðarvirksemi/"hobbyvirksemi".

Eftir at klientur hansara var givin við at hava mjólkineyt á garði sínum, helt hann fram við virkseminum. Hann helt í hesum sambandi fram við at hava seyð, og hesin parturin av vinnuliga virksemi hansara er hildin fram júst á sama hátt sum frammanundan, klientur hansara gavst við at hava mjólkineyt á garði sínum.

Tað er greitt, at samlaða inntøkan av virkseminum hjá klienti hansara er minkað, tá hann gavst við at hava mjólkineyt. Hinvegin kann ikki síggjast burtur frá, at klientur hansara hevur arbeitt við at fáa raksturin á garðinum at geva yvirskot.

Av samskiftinum í málinum, herundir í broytingarskrivinum frá TAKS, sæst, at inntøkurnar frá virksemi hansara frá 2006 til 2008 eru hækkaðar, og í sama tíðarskeiði eru útreiðslurnar, sum hava verið í sambandi við virksemið, lækkaðar.

Samanumtikið merkir hetta, sum eisini nevnt í brævinum til Kommunalu Skattakærunevndina, at úrslitið frá 2006 til 2008 er batnað við einum triðingi, og gongdin hevur tí verið á rættari leið.

Umboðið vísir eisini á tað, sum Kommunala Skattakærunevndin er komin til, nevniliga at seyðahaldið hjá klienti hansara hevur verið so umfangandi, sum tað hevur kunnað verið á garðinum hjá honum. Talan hevur verið um virksemini, sum hevur verið nógv meira umfangandi enn tað, sum vanligi má metast sum hobbyvirksemini eftir føroyskum viðurskiftum.

Tað hevur vanligi verið mett, at fyri at talan skal vera um frítíðarvirksemini, so skal talan í mesta lagi vera um 10-12 áseyðir. At eitt rundskriv er sett úr gildi, sum hevur havt reglur um viðurskifti av hesum slag, kann ikki broyta tann veruleika, at virkseminið hjá klienti hansara við seyðahaldi hevur verið munandi meira umfangandi enn virksemini, sum við nakrari rímligheit kundi metast at vera hobbyvirksemini.

Umboðið vísir eisini á, at tað uttan iva kann leggjast til grund, at klientur hansara hevur verið í góðari trúgv um, at hansara virksemini framhaldandi leyk krøvini í skattalóggávuni fyri at vera vinnuligt. Hann hevur eisini regluliga sent roknskapir til TAKS, uttan at hetta hevur elvt til, at TAKS hevur boðað honum frá, at virkseminið ikki var at meta sum vinnuligt.

At TAKS so eftirfylgjandi broytir meting av hesum viðurskiftum og kemur til ta niðurstøðu, at talan ikki skal vera um vinnuligt virksemini, kann ikki koma klienti hansara aftur um brekku, tá hann í góðari trúgv hevur innrættað sítt virksemini eftir teimum reglum, soleiðis sum hann hevur gjørt tað í mong ár og uttan viðmerkingar frá myndugleikunum.

Umboðið metir tí, at skuldi Skatta- og avgjaldskærunevndin komið til ta niðurstøðu, at útlit ikki kunnu metast at vera fyri, at virkseminið hjá klienti hansara kann metast vinnuligt, kann broytingin ikki gerast aftur í tíð.

Tað hevur eisini týðning, at verður virkseminið hjá klienti hansara broytt afturvirkandi, má hetta helst metast at fáa sera stórar negativar fylgjur fyri nógv vinnurekandi, sum eru í líknandi støðu, sum klientur hansara.

Umboðið upplýsir eisini, at klientur hansara nú hevur avhent sítt festi, og hann er tí givin við sínum seyðahaldi og harvið øllum landbúnaðarvirksemini sínum. Hetta hevur hann gjørt við virknaði frá uml. 1. november 2011.

Umboðið heitir í fyrsta lagi á nevndina um at staðfesta avgerðina hjá Kommunalu Skattakærunevndini og í øðrum lagi um ikki at umflokka virksemini hansara aftur í tíð.

Í skrivi frá umboðnum hjá borgaranum frá 20. februar 2012 verður ført fram, at í fyrsta umfari biður Skatta- og avgjaldskærunevndin um uppgerð yvir, hvussu nógv borgarin hevur av áseyði, hvussu nógv er skorið, hvussu nógv er selt fyri árinum 2006, 2007 og 2008, uppgjørt fyri hvørt árið sær.

Sum nevnt í brævi til Føroya Kærustovn frá 15. november 2011, hevur borgarin avhendað sítt festi, og hann er tí givin við sínum seyðahaldi og harvið øllum búnaðarvirksemini sínum. Hetta varð gjørt við virknaði frá umleið 1. november 2011. Sum nú er hevur borgarin tí ongan áseyð.

Tað skal afturat hesum í fyrsta umfari upplýsast, at tað í tí, sum TAKS hevur sent, sær út til, at TAKS hevur lagt til grund, at áseyðatalið hjá borgaranum hevur verið 150. Hetta er ikki eitt tal, ið borgarin hevur uppgivið. Á festibrævinum, sum avrit er viðlagt av, sæst, at innistøðan

var 75 áseyðir, og hetta var eisini í góðum samsvari við veruliga talið, og hetta er eisini tað virðið, sum er brúkt í fíggjarstöðuni í roknskapinum hjá borgaranum.

Í 2006 vórðu seldir 37 seyðir, meðan tað í 2007 vórðu seldir 39 seyðir. Í 2008 vórðu seldir 35 seyðir. Afturat hesum skulu leggjast teir 20 seyðirnir, sum borgarin hevur tikið til egna nýtslu, og tøluni verða tí 57 seyðir í 2006, 59 í 2007 og 55 í 2008.

Hvat viðvíkir restini av seyðunum í mun til áseyðatalið á 75 skal sigast, at hjálparfólk, ið hava hjálpt við fjalli og øðrum arbeiði, hava fingið nakað av seyði. Afturat hesum verður latið onkustaðni millum 5 og 10 seyðir hvørt einasta ár til ymisk vælgerandi endamál so sum bingo, eydnuhjól, seyðauppboðssølur v.m. Hetta er alt latið til frama fyri frítíðarvirksemi í X.

Skatta- og avgjaldskærunevndin spyr síðani um uppgerð yvir eginnýtsluna og eina lýsing av, hvussu komið er til eina eginnýtslu á kr. 10.000,00. Til hetta er at siga, at hetta talið kom inn í roknskapin frá fyrstan tíð frá tí, at Inpact gjørði roknskapin hjá borgaranum. Talið varð ásett út frá tí, at tiknir vórðu uml. 20 seyðir til egið brúk um árið, og virðið á kr. 10.000,00 varð sett á hesar 20 seyðirnar. Hetta talið er síðani brúkt í fylgjandi árum.

Til kunnleika er viðlagdur roknskapur fyri virkseminum hjá borgaranum fyri 1990, har talið 10.000 á fyrsta sinni varð sett á eftir vegleiðing frá Inpact. Tað var eisini Inpact, sum setti roknskapin upp fyri borgaran.

Skatta- og avgjaldskærunevndin biður síðani um lýsing av teimum ymsu postunum í roknskapinum. Til hetta er at siga, at borgarin hevur ikki annað at leggja afturat enn tað, sum sæst í notunum í roknskapunum.

Um farast skal undir at lýsa hvønn post út í æsir, skulu øll skjøl í roknskapinum fleiri ár aftur í tíðina gjøgnumgangast, og hetta verður sera tíðarkrevjandi. Tað skal í hesum sambandi eisini vimerkjast, at TAKS hevur havt øll skjølini, ið hava við roknskapin at gera, inni til kanningar, og TAKS skuldi tí havt fullan kunnleika til hesar upplýsingar og skjøl.

Um Skatta- og avgjaldskærunevndin metir tað hava stóran týðning fyri støðuna og metingina av virkseminum hjá borgaranum, at viðmerkingar verða gjørdar til ymsu postarnar í roknskapinum, biður hann Skatta- og avgjaldskærunevndina greiða nærri frá, hvat tað er, ið borgarin verður biðin um at gera. Um arbeiði skal gerast á hesum økinum, er tað sjálvsagt lættari at gera tað, um Skatta- og avgjaldskærunevndin ítøkiliga sigur, hvat tað er, ið viðmerkingar skulu gerast til.

Skatta- og avgjaldskærunevndin biður um skattauppgerð fyri 2006, 2007 og 2008, og hesar skattauppgerðir eru viðlagdar.

Skatta- og avgjaldskærunevndin biður síðani um roknskapir so langt aftur, sum til ber, og fram til í dag.

Roknskapirnir aftur til 2006 eru viðlagdir. Afturat hesum er roknskapur fyri 1998 viðlagdur, í størstan mun fyri at vísa á, hvaðani kr. 10.000,00 í eginnýtslu stava.

Aðrir roknskapir, ið liggja framman undan 2006, eru burturbeindir, men hesir eru fyrr sendir til TAKS, og tí skuldi tað borið til hjá TAKS at lagt hesar fram, um Skatta- og avgjaldskærunevndin ynskir hesar.

Tað verður endurtikið, at borgarin eigur at fáa viðhald í, at virksemi hansara við landbúnaði hevur verið vinnuligt, eisini eftir at mjólkineytini á garðinum vórðu avhend.

Víst verður á, at tað týðiliga stuðlar undir eini niðurstøðu um, at talan er um vinnuligt virksemi, at borgarin lýkur allar fakligar fortreytir fyri at reka vinnuligt landbúnaðarvirksemi. Sjálv støddin á virkseminum hevur eisini verið av slíkum slag, at talan greitt má sigast at vera um virksemi, ið er meira umfevandi enn vanligt hobbyvirksemi.

Í hesum sambandi verður enn einaferð víst á, at tá tað fyrr í einum rundskrivi varð mettt, at hobbyvirksemi var virksemi, ið fevndi um einar 10-12 seyðir, hevur hetta framvegis týðning fyri metingina av, nær virksemi kann sigast at vera hobbyvirksemi, og nær virksemi kann sigast at vera vinnuligt. At eitt rundskriv verður sett úr gildi, merkir ikki, at tey sjónarmið og tær grundgevingar, sum hava ligið til grund fyri hesum rundskrivi, ikki longur eru galdandi.

Tað er framvegis soleiðis, at markið millum hobbyvirksemi og vinnuligt landbúnaðarvirksemi, hvat seyði viðvíkur, gongur onkunstaðni tætt við 10-12 ella 15 seyðir. Tá ið borgarin hevur havt 75 áseyðir er greitt, at hansara virksemi hevur ligið langt omanfyri tað, sum vanliga hevur verið mettt at vera hobbyvirksemi.

Tá virkseimið er lagt til rættis á so professionellan hátt sum tað hjá borgaranum, talar tað eisini í sær sjálvum fyri, at talan eru um vinnuligt virksemi heldur enn hobbyvirksemi.

Skulu broytingar gerast í skattligu metingini av viðurskiftunum, eiga hesar tí greitt at verða gjørdar fram í tíð, heldur enn at TAKS – tá TAKS metir tað vera hóskandi og setir tíð av til hetta – legst á persónar innan hetta yrkið og umflokkar virksemi teirra við sera stórum negativum fíggjarligum avleiðingum fyri hesar persónar.

Sum longu nevnt í samskifti við bæði Kommunalu Skattakærunevndini og Føroya Kærustovn, hevur borgarin innrættað virksemi sítt í góðari trúgv og í fullum opinleika, bæði mótvegis TAKS og mótvegis øðrum myndugleikum.

TAKS hevur leypandi fingið innsendar roknskapir fyri virkseimið hjá borgaranum, eisini eftir at borgarin gavst við at hava mjólkineyt á garðinum. TAKS hevur ongantíð havt nakrar viðmerkingar til hesar roknskapir.

TAKS hevur heldur ikki nakrantíð víst borgaranum á, at vandi var fyri, at virksemi hansara ikki fór at verða mettt at vera vinnuligt, eftir at mjólkineytini ikki longur vóru á garðinum. TAKS hevur í hesum sambandi sæð, at inntøkugrundarlagið og virkseimið annars er munandi broytt frá tí, at mjólkineytini ikki longur vóru á garðinum, og tí kundi TAKS havt vegleitt borgaranum, um TAKS metti, at hetta virkseimið ikki longur uppfylti treytirnar fyri at verða mettt sum vinnuligt virksemi.

Tað er sjálvsagt borgarin, sum hevur endaligu ábyrgdina av, at virksemi hansara er uppgjørt og flokkað á rættan hátt, men hinvegin er tað órættvíst og eitt sera ógvusligt inntriv í fíggjarligu viðurskiftini hjá borgaranum og harvið familju hansara, um TAKS nú við virknaði aftureftir skal broyta skattligu metingina av virkseimi hansara við stórum negativum fylgjum fyri fíggjarstøðu hansara.

TAKS hevur líka síðani 2004 havt móguleika fyri at vegleitt borgaranum um, at hann var í vanda fyri at fáa eitt stórt fíggjarligt bakkast, og tá TAKS nú uttan nærri ávaring velur at umflokka bæði virkseimið hjá borgaranum umframt virkseimið hjá øðrum, sum eru í somu støðu sum hann, er tað óproportionalt og eitt alt ov ógvusligt inntriv at gera hetta við virknaði aftureftir.

Samanumtikið skal umboðið tí enn einaferð heita á Skatta- og avgjaldskærunevndina um at geva borgaranum viðhald í kærú síni, soleiðis at vinnuliga virksemi hansara innan landbúna verður viðurkent sum tað, tað er – vinnuligt virksemi.

Í öðrum lagi skal hann heita á nevdina um ekki at umflokka virkseimið hjá borgaranum aftur í tíð, soleiðis at nýggja støðan hjá TAKS til virkseimið hjá borgaranum ikki fær so ógvusligar fíggjarligar fylgjur fyri hann og harvið eisini fyri familju hansara.

TAKS

Í telduposti frá 21. februar 2012 viðmerkir TAKS, at nevnda áseyðatalið á 150 er eitt tal, ið sæst verða nevnt í avgerðini hjá Kommunalu Skattakærunevndini, og sum TAKS tí (í ummælinum) hevur mett verið rætt, tá ið ikki annað tal fyrilá.

Avgerðin hjá Skatta- og avgjaldskærunevndini

Spurningurin í hesum máli er, um virkseimið hjá borgaranum var vinnuligt fyri árinum 2006-2008, og um hendan avgerð kann takast aftur í tíð.

Um nevndin kemur til ta niðurstøðu, at virkseimið ikki er vinnuligt, skal støða eisini takast til, um hendan avgerðin kann takast við fyrri inntøkuárinum 2006-2008.

Metingin av, um virkseimið er vinnuligt, er ítøkilig og inniber eina samlaða meting av virkseminum hjá kæraranum, har ein avgerandi treyt er, at virkseimið er rikið við fíggjarligum vinningi fyri eyga.

Til metan av hesum kann dentur verða lagdur á hesar umstøður – eingin umstøða er í sjálvum sær avgerandi – talan er um eina samlaða meting:

- um útlit eru til, at virkseimið nú ella seinni fer at geva avlop í mun til íløgurnar (rentabilitet)
- um eitt hall er fyribils, t.d. um virkið akkurát er byrjað ella aðrar serligar grundir eru til hallið
- um kanningar eru gjørdar, áðrenn byrjan av virkseminum viðvíkjandi móguleikanum fyri, at tað er rentabult, herundir um rakstrarætlanir eru gjørdar
- um virkseimið hevur tann neyðuga intensitetin og seriøsitetin, herundir um virkseimið fer fram regluliga, og verður tað rikið – samanborið við onnur virkseimi av sama slag – á ein vanligan hátt
- neyðugu fakligu fortreytirnar eru til staðar at reka virkseimið, og um virkseimið natúrliga hongur saman við øðrum virkseimi hjá skattgjaldaranum
- um onnur endamál eru við virkseminum, sum ikki eru vinnulig
- um – ella í hvønn mun - skattgjaldarin hevur havt móguleika at brúka rakstrargøgnini hjá virkinum til privata nýtslu
- um vavið og tíðarskeið – um virkið er av ávísari stødd ella hevur verið rikið ávísa tíð
- um rakstrarformurin er vanligur fyri slagið av virkseimi
- um virkseimið livir upp til tað vinnuliga støðið (rikið á einum tøkniligum og yrkisligum fullgóðum støði), sum er galdandi fyri slíka vinnu (professionaltseteyðkenni)
- um skattgjaldarin hevur aðra inntøku
- um virkið kann hugsast at kunna seljast til triðjaperson til vinnuligan rakstur, tvs. um triðjapersonur hevur móguleika at skapa eina inntjening við virkinum, ella um virkið ikki kann hugsast rikið í einum øðrum høpi (aðrari ogn, persóni ella í øðrum regi).

Viðvíkjandi kravinum um rentabilitet kann serliga viðmerkjast, at hetta hevur við sær, at virkseimið skal hava eitt yvirskot av tí primera rakstrinum, at lánti og innskotni kapitalurin verður rímiliga rentaður, og at arbeiðsinnsatsurin er á einum ávísam støði, og at ”driftsherrelønin” er rímilig.

Viðvíkjandi kravinum um intensitet kann serliga viðmerkjast, at hetta hevur við sær eitt krav um, at söluinntøkan er á einum ávísam støði.

Hóast onkrar umstøður móguliga eru í hesum máli, sum tala fyri, at virkseimið hjá borgaranum er vinnuligt, ber ikki til at koma uttan um, at virkseimið gevur stórt hall, síðani mjólkaframleiðslan varð niðurløgd. Hóast hetta hallið er minkað hvørt árið, inntil borgarin gevst við seyðahaldinum ultimo 2011, er onki, sum bendir á, at hetta seyðahaldið nakrantíð fór at verða rentabult.

Um talan var um at gevast við virkseminum sum heild í sambandi við, at mjólkaframleiðslan bleiv niðurløgd, kundi støðan verið øðrvísi, tí eitt virkseimi má metast at vera vinnuligt í sambandi við niðurlegging, hóast tað ikki gevur yvirskot. Sum málið er lýst, er tó ikki talan um at gevast við virkseminum sum heild í sambandi við, at mjólkaframleiðslan verður niðurløgd.

Støðan kundi eisini verið øðrvísi, um talan var um byrjunartrupulleikar fyri seyðahaldið í sambandi við, at mjólkaframleiðslan varð niðurløgd, men sum málið er lýst, kann hetta heldur ikki metast at vera støðan.

Støðan má metast at vera tann, at seyðahaldið ikki í sjálvum sær hevur verið rentabult, og hetta eigur at hava verið greitt fyri borgaranum í sambandi við, at mjólkaframleiðslan varð niðurløgd.

Til tað, sum Kommunala Skattakærunevndin og umboðið hjá borgaranum framføra, kann viðmerkjast, at tað, sum er avgerandi fyri, um virkseimið kann metast at vera vinnuligt, er, um tað verður rikið við fíggarligum vinningi fyri eyga.

Tá borgarin hevur lagt sítt virkseimi um, skal gerast ein meting av tí nýggja virkseminum isolerað sæð. Tað er móguligt, at hetta virkseimið áður hevur verið mett at vera vinnuligt sum ein partur av tí samlaða virkseminum, sum eisini innibar neytahald, men hetta merkir ikki, at virkseimið enn er vinnuligt, eisini hóast hetta verður rikið á sama hátt, sum áður, sum Kommunala Skattakærunevndin annars hevur lagt dent á.

Tað kann heldur ikki metast at vera eitt haldgott argument, at eitt seyðahald hevur eitt ávíst tal av seyði. Støddin á virkseminum er eitt metingarstøði av mongum, men um virkseimið ikki er rentabult og heldur ikki fer at verða rentabult, kann hetta ikki metast at vera vinnuligt grundað á støddina.

Tað sama er galdandi í mun til argumentið um, at seyðahaldið ikki fær verið størri eftir umstøðunum á garðinum, ella at ein avgerð um, at seyðahaldið ikki er vinnuligt fer at hava stórar fylgir fyri aðrar seyðabøndur.

Umboðið hjá borgaranum hevur eisini ført fram, at klientur hansara hevur arbeitt við at fáa raksturin á garðinum at geva yvirskot. Av samskiftinum í málinum, herundir í broytingarskrivinum frá TAKS, sæst, at inntøkurnar frá virkseimi hansara frá 2006 til 2008 eru hækkaðar, og í sama tíðarskeiði eru útreiðslurnar, sum hava verið í sambandi við virkseimið, lækkaðar. Samanumtikið merkir hetta, at úrslitið frá 2006 til 2008 er batnað við einum triðingi, og gongdin hevur tí verið á rættari leið.

Umboðið hevur tó ikki víst á, hvat ítøkiliga er gjørt fyri at fáa virkseimið rentabult, og nær virkseimið kundi væntast at verða rentabult. Tað ber tí ikki til at leggja avgerandi dent á hetta, sum málið er upplýst.

Viðvíkjandi spurninginum um avgerðin um, at virkseimið ikki er vinnuligt, kann takast fyri inntøkuárinum 2006-2008, kann vísast til reglurnar um uppafurtøku í lógini um toll- og skattafyrising, §§ 25a ff. Sambært hesum reglum hevur TAKS rætt til at gera, broyta ella taka upp aftur skattaálikningar seinni enn 15. mars ávikavist 1. juni 4. árið eftir, at inntøkuárið

er lokið, jb. § 25a, stk. 1, 1. pkt. Sambært hesi grein hevur TAKS rætt til at taka skattaálíkningina upp fyri 2006-2008. Tað eru ongar upplýsingar í hesum máli sum benda á, at TAKS ikki hevur rætt til at taka upp aftur sambært hesi grein.

Vísandi til omanfyri standandi kann staðfestast, at virkseimið hjá borgaranum ikki er vinnuligt. Avgerðin hjá Kommunalu Skattakærunevndini verður hervið broytt í mun til hetta. Hartil verður avgerðin heimvíst til TAKS til at gera møguligar neyðugar broytingar í skattauppperðini grundað á tær upplýsingar, sum eru framkomnar í sambandi við kærviðgerðirnar av málinum.